

Брюксел, 2 декември 2024 г.
(OR. en)

16276/24

Междуинституционално досие:
2023/0284 (COD)

ENV 1159
ENT 215
MI 985
CODEC 2236

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за кръговост при проектирането на превозни средства и относно управлението на излезлите от употреба превозни средства, за изменение на регламенти (ЕС) 2018/858 и 2019/1020 и за отмяна на директиви 2000/53/ЕО и 2005/64/ЕО
– Ориентационен дебат

1. Председателството изготви приложената бележка и въпроси към министрите, за да даде насоки за ориентационния дебат по посочената по-горе тема на заседанието на Съвета (Околна среда) на 17 декември 2024 г.
2. Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание бележката и въпросите на председателството и да ги предаде на Съвета с оглед на ориентационния дебат.

Предложение за Регламент относно изискванията за кръговост при проектирането на превозни средства и относно управлението на излезлите от употреба превозни средства

- Ориентационен дебат -

ВЪВЕДЕНИЕ

На 13 юли 2023 г. Европейската комисия публикува предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изискванията за кръговост при проектирането на превозни средства и относно управлението на излезлите от употреба превозни средства, за изменение на регламенти (ЕС) 2018/858 и 2019/1020 и за отмяна на директиви 2000/53/ЕО и 2005/64/ЕО („предложението“).

Комисията представи законодателното си предложение и придружаващата го оценка на въздействието, заедно с първоначален обмен на мнения, на заседанието на работна група „Околна среда“ на 3 октомври 2023 г. по време на испанското председателство на Съвета.

Белгийското председателство продължи да постига значителен напредък в преговорите през първата половина на 2024 г. със задълбочени обсъждания по време на шест заседания на работна група „Околна среда“.

По време на обсъжданията, наред с други въпроси, бяха разгледани определенията за излезли от употреба превозни средства (ИУПС) и разграничението между употребявани превозни средства и ИУПС, заедно със съответните критерии в приложение I към регламента, но също и събирането и третирането на ИУПС, както и техния режим на износ. Резултатите от работата по време на белгийското председателство бяха отразени в частичен компромисен текст на председателството¹ и също така представени на Съвета по околна среда през юни 2024 г.²

¹ Док. 11733/24.

² Док. 11019/24.

РАБОТА ПО ВРЕМЕ НА УНГАРСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Председателството посвети още шест заседания на работна група „Околна среда“ на това предложение, като отбеляза, че наред със силния акцент върху аспектите на кръговостта и опазването на околната среда държавите членки обръщат все по-голямо внимание на въздействието му върху конкурентоспособността на автомобилната промишленост на ЕС — тенденция, която вероятно ще бележи настоящия законодателен цикъл като цяло. Резултатите от работата, извършена по време на унгарското председателство, също са отразени в компромисен текст на председателството³.

а. Правно основание

Комисията предложи правното основание за цялото предложение да бъде член 114 отДФЕС. Въпреки това, като взе предвид обсъжданията на равнище работна група, председателството добави член 192, параграф 1 отДФЕС като правно основание за глави IV и V от предложението относно управлението на ИУПС и относно употребяваните превозни средства и техния износ, докато останалите разпоредби на регламента, по-специално глави II и III от него, които се отнасят основно до производството на нови превозни средства, продължават да се основават на член 114 отДФЕС.

б. Разширяване на обхвата за тежкотоварни превозни средства (ТПС) и мотоциклети

Председателството посвети значително време за обсъждане на искането на редица държави членки за повишаване на равнището на амбиция по отношение на ТПС и дву-, три- и четириколесните превозни средства. Това включва нови задължения, които първоначално бяха предвидени само за леките пътнически автомобили и леките търговски микробуси, като например проектиране, позволяващо отстраняването на определени части, създаването на стратегия за кръговост или етикетването на частите. Същевременно режимът на разширена отговорност на производителя (РОП) за тежкотоварните превозни средства и мотоциклетите скоро ще обхване не само тяхното събиране и премахване на замърсяването, както предлага Комисията, но и разходите за веригата на пречистване като цяло, какъвто вече е случаят с леките пътнически автомобили и леките търговски микробуси.

³ Док. 16429/24.

в. Минимално рециклирано съдържание

Въпросът за минималното рециклирано съдържание е друг израз на цялостната амбиция на предложението в областта на околната среда. Въпреки че редица държави членки изглеждат готови да подкрепят целта за 25 % рециклирано съдържание на пластмаса в леките пътнически автомобили и леките търговски микробуси, както предлага Комисията, други предупреждават, че това би могло да доведе до изкривяване на пазара в случай на недостиг на рециклиран материал. От друга страна, амбициозните цели за рециклиране в други инструменти, като например наскоро финализирания Регламент относно опаковането, могат да гарантират наличието на достатъчни количества рециклиран материал. Що се отнася до свързаната подцел за 25 % рециклиране в затворен цикъл, някои поставят под въпрос дали скрапът преди потреблението може да се използва за изпълнение на част от нея.

В същия контекст държавите членки обсъдиха и възможността за повишаване на равнището на амбиция на предложението чрез определяне на количествена цел за минималното рециклирано съдържание на стомана, считано от влизането му в сила, вместо да оправомощават Комисията да направи това в делегиран акт въз основа на бъдещо проучване за осъществимост. Тази тема също така се нуждае от допълнителни насоки от Съвета, за да се определи дали може да има базова цел, с която делегациите биха могли да се съгласят, например, в съчетание с клауза за преразглеждане, която да се приложи след приключване на проучването за осъществимост.

г. Проектиране, позволяващо отстраняването на части и компоненти

Бяха проведени задълбочени обсъждания относно обхвата на частите и компонентите, които трябва да бъдат проектирани по начин, който не възпрепятства задължителното им отстраняване от ИУПС. Докато редица държави членки изглеждат готови да приемат списъка, предложен от Комисията в част В от приложение VII към предложението, или дори предлагат допълнителни компоненти, които да бъдат включени (напр. системите за изключване—пускане на двигателя при спиране на превозното средство или помпите за подпомагане на управлението, или частите с тегло над 10 kg), други твърдят, че следва да бъдат обхванати само частите с действителен пазарен интерес за повторна употреба, и предлагат изключване на някои части от списъка. Това обсъждане също отразява споделената цел за постигане на баланс между целите в областта на околната среда и съхраняването на конкурентоспособността.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на посоченото по-горе председателството счита, че добавянето на член 192, параграф 1 като правно основание за глави IV и V от предложението събира широка подкрепа сред делегациите, но останалите теми изискват допълнителни насоки от Съвета въз основа на следните въпроси към министрите:

- 1. Съгласни ли са държавите членки с разширяването на обхвата на задълженията по отношение на тежкотоварните превозни средства и дву-, три- и четириколесните превозни средства?*
- 2. В какъв процент държавите членки биха могли да подкрепят целта за минимално рециклирано съдържание на пластмаса, както е посочено в член 6 от предложението? По отношение на подцелта за рециклиране в затворен цикъл, могат ли държавите членки да приемат, че скрапът от производството ще бъде част от изчисляването ѝ? До каква степен?*
- 3. В какъв процент държавите членки биха могли да подкрепят целта за рециклирано съдържание на стомана, без да изчакват резултатите от проучването за осъществимост, предвидено в член 6, параграф 3?*
- 4. Могат ли държавите членки да се съгласят със списъка на частите и компонентите, предвиден в част B от приложение VII към предложението? Кои допълнения или изключения считат за необходими?*